

**Ақмола облысы білім басқармасы жанындағы
"Аршалы кенті, Агротехникалық колледжі" МКҚК қызметкерлеріне
сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы
бұзу фактілері немесе мүмкін болатын бұзушылықтар туралы хабарлау
ТӘРТІБІ**

Мазмұны

1. Жалпы ережелер	3 бет
2. Қысқартулар мен белгілер	3 бет
3. Терминдер мен анықтамалар	
4. Жұмыс берушіні қызметкерлердің жағдай туралы хабардар ету тәртібі. оларды сыбайлас жемқорлық бұзушылықтар жасауға итермелеу	4 бет
5. Сыбайлас жемқорлық фактісін анықтау кезіндегі іс-қимыл тәртібі қызметкерлердің оларды жүзеге асыру кезіндегі құқық бұзушылықтары кәсіби қызмет	5 бет
6. Қорытынды ережелер	6 бет
7. 1 қосымша	7 бет
8. 2 қосымша	8 бет
8. 3 қосымша	9 бет

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Жұмыс беруші қызметкерлерінің оларды сыбайлас жемқорлық бұзушылықтарды жасауға итермелеу жағдайлары туралы хабардар ету тәртібі (бұдан әрі - Тәртіп) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы, «2015-2025 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясын іске асыру жөніндегі 2018-2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 31 мамырдағы қаулысы және Ақмола облысы білім басқармасының жанындағы «Аршалы кенті, Агротехникалық колледжі» МКҚК (бұдан әрі – Колледж) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты 25.06.2024ж.

1.2. Осы тәртіп жұмыс берушіні колледж қызметкерлері оларды колледжде (ұйым мысалы, колледж) сыбайлас жемқорлық бұзушылықтарды жасауға итермелеу жағдайлары туралы хабардар ету тәсілін айқындайды.

1.3. Осы тәртіп қызметкерлердің кәсіптік қызметті жүзеге асыруы кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісін анықтаған кездегі іс-қимыл тәртібін белгілейді.

ҚЫСҚАРТУЛАР МЕН БЕЛГІЛЕР

Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы өздері үшін мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу мақсатында заңсыз пайдалануы немесе үшінші тұлғаларға, сол тұлғаларға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру ("Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 1 бабы, б-тармағы);

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және

олардың салдарын жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі ("Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңның 1-бабы, 9-тармағы);

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық – заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралар жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі ("Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабы, 13-тармағы).

Пара – лауазымды адамның жеке өзі немесе делдал арқылы ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүлік алуы немесе оған мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету, пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың пайдасына іс-әрекеттер (әрекетсіздік) жасағаны үшін өзге де мүліктік құқықтар беру түрінде, егер мұндай іс-әрекеттер (әрекетсіздік) лауазымды адамның қызметтік өкілеттігіне кірсе немесе егер ол лауазымдық жағдайдың күші ондай әрекеттерге (әрекетсіздікке), сондай-ақ қызметтегі жалпы қамқорлыққа немесе салғырт қарауға ықпал етуі мүмкін.

ЖҰМЫС БЕРУШІНІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР ОЛАРДЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАР ЖАСАУҒА ИТЕРМЕЛЕУ ЖАҒДАЙЛАРЫ ТУРАЛЫ ХАБАРДАР ЕТУ ТӘРТІБІ

2.1. Колледж қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында қандай да бір адамдар оларға жүгінген барлық жағдайлар туралы жұмыс берушіні дереу хабардар етуге міндетті.

2.2. Қызметкер қызметкерлері іс-сапарда, демалыста, жұмыс орнынан тыс жерде болған жағдайда, ол жұмыс берушіні жұмыс орнына келген сәттен бастап, дереу хабардар етуге міндетті.

2.3. Колледж қызметкерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында өтініш жасау фактілері туралы жұмыс берушіні хабардар ету (бұдан әрі – хабарлама) оны сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру үшін жауапты тұлғаға беру жолымен немесе пошта арқылы хабардар ету жолымен, жазбаша жүзеге асырылады.

2.4. Хабарламада көрсетілуге жататын мәліметтер тізімі (№1 қосымша):

- хабарламаны жіберген адамның тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, тұрғылықты жері және телефоны;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға байланысты колледж қызметкеріне жүгінген мән-жайлардың сипаттамасы (күні, орны, уақыты, басқа да шарттары);

- колледж қызметкері өзіне жүгінген адамдардың өтініші бойынша жасауы тиіс сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы толық мәліметтер;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылыққа итермелейтін жеке (заңды) тұлға туралы барлық белгілі мәліметтер;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылыққа итермелеу тәсілі мен мән-жайлары, сондай-ақ адамның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау туралы ұсынысын қабылдаудан бас тарту (келісім) туралы ақпарат.

2.5. Барлық хабарламалар арнайы журналда міндетті түрде тіркеуге жатады (№2 қосымша). Колледжде журнал жүргізу міндеті сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты адамға жүктеледі.

2.6. Алынған мәліметтердің құпиялылығын жұмыс беруші және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты тұлға қамтамасыз етеді.

2.7. Анонимді хабарламалар қарауға қабылданбайды.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ КӘСІПТІК ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУЫ КЕЗІНДЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚ ФАКТІСІН АНЫҚТАҒАН КЕЗДЕГІ ІС-ҚИМЫЛ ТӘРТІБІ

3.1. Қызметкер өзінің кәсіби қызметін жүзеге асыру кезінде білім алушылардан, кәмелетке толмаған білім алушылардың ата-аналарынан (заңды өкілдерінен), өзге де жеке немесе заңды тұлғалардан материалдық пайда алуды талап ететін факті анықталған кезде, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі комиссия шақырылады.

3.2. Тиісті өтініш сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі комиссияның отырысында қаралады.

3.3. Осы фактіні қарау жөніндегі комиссияның отырысы факт анықталған күннен кейінгі күннен кешіктірілмейтін мерзімде тағайындалады.

3.4. Колледж қызметкерінің білім алушылардан, кәмелетке толмаған білім алушылардың ата-аналарынан (заңды өкілдерінің), өзге де жеке немесе заңды тұлғалардан талап ету фактілері және немесе материалдық пайда алу фактілері туралы өтініші арнайы журналда тіркеледі (№3 қосымша).

3.5. Өтінішті қарау нәтижелері бойынша комиссия қызметтік тергеу жүргізу туралы шешім қабылдайды.

3.6. Өтініште көрсетілуге жататын мәліметтер тізімі:

- өтініш жіберген адамның тегі, аты, әкесінің аты, тұрғылықты мекен-жайы және телефоны;

- Колледж қызметкерінің материалдық пайда алу немесе талап ету фактісі туралы белгілі болған жағдайлардың сипаттамасы;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың тәсілі мен мән-жайлары.

3.7. Алынған мәліметтердің құпиялылығын жұмыс беруші және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты тұлға қамтамасыз етеді.

3.8. Анонимді хабарламалар қарауға қабылданбайды.

3.9. Колледж қызметкерлеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы тиісті құқық қорғау органдарына хабарлауға өзіне жария міндет алады.

ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1. Осы Тәртіп білім беру ұйымы қызметкерлерінің бастамасы бойынша да, колледж басшылығының бастамасы бойынша да қайта қаралуы мүмкін.

4.2. Осы Тәртіпке жергілікті актілерді қабылдау рәсімін сақтауға сәйкес өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

4.3. Осы Тәртіп 25.06.2024 ж. бастап күшіне енеді.

№ 1 қосымша

"Шағалалы а., жоғары агротехникалық
колледж, " МКҚК басшысы
басшының Т.А.Ә.
кімнен: қызметкердің Т.А.Ә.,
(тұрғылықты жері, телефоны)

Қызметкерді сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне итермелеу мақсатында
жүгіну фактісі туралы
хабарлама

Мен бұл туралы хабарлаймын:

1. _____
(сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында қандай да бір адамның қызметтік міндеттерін атқаруына байланысты қызметкерге жүгіну жағдайлары туралы белгілі болған мән-жайлардың сипаттамасы) (күні, орны, уақыты, басқа да шарттары)

2. _____
(өтініш білдірген адамдардың өтініші бойынша қызметкер жасауы тиіс сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы толық мәліметтер)

3. _____
(сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылыққа итермелейтін жеке (заңды) тұлға туралы барлық белгілі мәліметтер)

_____
(қолы) (аты-жөні және тегі) (күні)

Жұмыс берушіні қызметкерлері оларды сыбайлас жемқорлық бұзушылықтар
жасауға итермелеу жағдайлары туралы хабарламаларды
тіркеу журналы

№ п/п	Тіркеу күні	Хабарламашы туралы мәліметтер Т.А.Ә. лауазымы	Хабарламаның қысқаша мазмұны	Тексеру жүргізу туралы шешім (күні, нөмірі)	Тексеру нәтижелері бойынша қабылданған шешім
1	2	3	4	5	6

**"Шағалалы ауылы, жоғары агротехникалық колледжі" МКҚК
сыбайлас жемқорлық фактілері туралы өтініштерді
тіркеу журналы**

№ п/п	Тіркеу күні	Хабарламашы туралы мәліметтер Т.А.Ә. телефон номері мекен жайы	Хабарламаның қысқаша мазмұны	Тексеру жүргізу туралы шешім (күні, нөмірі)	Тексеру нәтижелері бойынша қабылданған шешім
1	2	3	4	5	6